

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia2009 r.

**w sprawie przeprowadzania badania i oceny nadzorczej
domów maklerskich²⁾**

Na podstawie art. 98i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa terminy, tryb, formę przeprowadzania badania i oceny nadzorczej domów maklerskich.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego.

§ 3. 1. Komisja przeprowadza, w oparciu o przeprowadzone badanie, ocenę nadzorczą co najmniej raz na 12 miesięcy.

2. Przy ustalaniu terminu przeprowadzenia badania i oceny nadzorczej Komisja kieruje się w szczególności:

- 1) znaczeniem i wielkością domu maklerskiego;
- 2) wynikami analiz sytuacji ekonomiczno-finansowej;
- 3) wynikami poprzedniego badania i oceny nadzorczej.

3. W przypadku uzyskania informacji, które w ocenie Komisji, mogą mieć wpływ na spełnianie przez dom maklerski wymogów z zakresu adekwatności kapitałowej, Komisja może dokonać uaktualnienia wcześniej przeprowadzonej oceny nadzorczej w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 201).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 69, Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649, Nr 78, poz. 659 i Nr ..., poz. ...

4. Komisja informuje w formie pisemnej lub elektronicznej dom maklerski o wynikach badania i oceny nadzorczej.

§ 4. 1. Instrumentem pomocniczym przy przeprowadzaniu badania i oceny nadzorczej jest monitoring ostrożnościowy.

2. Monitoring ostrożnościowy obejmujący w szczególności adekwatność kapitałową wynikającą z wymogów kapitałowych w stosunku do ryzyka wynikającego z działalności domu maklerskiego przeprowadzany jest w sposób ciągły.

3. Monitoring ostrożnościowy obejmujący w szczególności:

- 1) profil i poziom ryzyka na jakie narażony jest dom maklerski;
- 2) poziom kapitału pokrywającego ryzyko wynikające z działalności domu maklerskiego, - przeprowadzany jest co najmniej raz na pół roku.

4. Monitoring ostrożnościowy obejmujący w szczególności stopień narażenia domu maklerskiego na ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, przeprowadzany jest co najmniej raz na kwartał.

§ 5. 1. Instrumentem podstawowym przeprowadzania badania i oceny nadzorczej jest nadzór analityczny.

2. W ramach nadzoru analitycznego Komisja analizuje dane przekazywane przez domy maklerskie oraz dane wynikające z monitoringu ostrożnościowego, w szczególności dotyczące:

- 1) poszczególnych, istotnych rodzajów ryzyka związanego z działalnością danego domu maklerskiego;
- 2) wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych przepisami regulującymi działalność domów maklerskich;
- 3) procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

3. Wykonywanie nadzoru o charakterze analitycznym obejmuje również monitorowanie wykonania decyzji, o której mowa w art. 98f ust. 1 ustawy.

4. Badanie i ocena nadzorcza mogą być realizowane także poprzez:

- 1) wizytę nadzorczą, o której mowa w art. 37a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537 z późn. zm.⁴⁾);
- 2) kontrolę, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w pkt 1.

§ 6. Pierwszą ocenę nadzorczą Komisja przeprowadza w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

MINISTER FINANSÓW

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr ..., poz.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 98i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia terminy, tryb, formę przeprowadzania badania i oceny nadzorczej domów maklerskich, uwzględniając konieczność zapewnienia realizacji celów badania i oceny nadzorczej, sprawnego ich przebiegu oraz ochrony praw badanego i ocenianego.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L 177 z 30.06.2006, str. 201, z późn. zm.), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L 177 z 30.06.2006, str. 1, z późn. zm.), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasady dotyczące obliczania funduszy własnych oraz zasady ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację art. 36 i 37 dyrektywy 2006/49/WE.

Terminy, tryb, formy przeprowadzania badania i oceny nadzorczej w celu zapewnienia przestrzegania przez dom maklerski przepisów dotyczących adekwatności kapitałowej, określone w przedmiotowym projekcie nie są przewidziane w obowiązującym stanie prawnym, przedmiotowy projekt rozporządzenia nie zastępuje obecnie obowiązujących regulacji.

Obowiązki z zakresu adekwatności kapitałowej nałożone przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi umożliwią prawidłowe i bezpieczne funkcjonowanie obrotu instrumentami finansowymi, natomiast przedmiotowy projekt pozwoli Komisji Nadzoru Finansowego dokonywać przeglądu procedur, procesów mechanizmów i strategii wdrożonych przez domy maklerskie w zakresie przestrzegania przepisów adekwatności kapitałowej.

Projekt rozporządzenia określa termin, tryb i formę przeprowadzania badania i oceny nadzorczej. Komisja Nadzoru Finansowego będzie mogła przeprowadzić badanie i ocenę nadzorczą posługując się instytucją nadzoru analitycznego, wizyty nadzorczej oraz kontroli, przy czym należy wskazać, iż instrumentem podstawowym przeprowadzania badania i oceny nadzorczej będzie nadzór analityczny. W przypadku gdyby analiza danych przekazywanych przez dom maklerski, przeprowadzona w ramach nadzoru analitycznego, okazałaby się niewystarczająca, Komisja Nadzoru Finansowego będzie uprawniona przeprowadzić badanie i ocenę nadzorczą przy użyciu instytucji bardziej uciążliwych dla nadzorowanych podmiotów, tj. wizyty nadzorczej lub kontroli, określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537 z późn. zm.). Ponadto Komisja Nadzoru Finansowego przy przeprowadzaniu badania i oceny nadzorczej będzie stosować instrument pomocniczy w postaci monitoringu ostrożnościowego. Polegać on ma m.in. na obserwacji czynników, zbieraniu informacji dotyczących ryzyk związanych z prowadzoną przez dom maklerski działalnością oraz ryzyk na jakie ten podmiot jest lub może być narażony, a także dotyczących poziomu kapitału pokrywającego te ryzyka. Projekt precyzuje również termin

przeprowadzenia badania i oceny nadzorczej ustanowiony w ustawie oraz nakłada obowiązek na Komisję Nadzoru Finansowego poinformowania o jego wynikach.

Przedmiotowy projekt zakłada, iż pierwszą ocenę nadzorczą Komisja Nadzoru Finansowego przeprowadzi w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej regulacji. Spowodowane jest to potrzebą dostosowania się domów maklerskich do prawidłowego wykonywania postanowień z zakresu adekwatności kapitałowej.

Data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia została wyznaczona na dzień 1 stycznia 2010 r., ponieważ na ten dzień zostało wyznaczone wejście w życie kluczowego rozporządzenia z zakresu adekwatności kapitałowej, tj. *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego, w tym wymogów kapitałowych, dla domów maklerskich oraz określenia maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów*. W związku z powyższym domy maklerskie będą miały możliwość przygotować się do realizacji nowych, licznych obowiązków z zakresu adekwatności kapitałowej. Wprowadzenie tych obowiązków jeszcze w 2009 r. powodowało by szereg trudności ze względu na stosowane aktualnie przez domy maklerskie procedury, procesy i strategie.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne rozdz. 1, t. 1, str. 446, ponieważ nie będzie miała istotnego wpływu na rynki finansowe we Wspólnocie i ich stabilność, w szczególności nie odnosi się do spraw walutowych, środków płatności, banków centralnych we Wspólnocie, systemów płatności i rozliczeń, zwłaszcza jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, iż u większości domów maklerskich rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej. Nie odnotowano żadnego zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem w trybie przewidzianym przez tę ustawę.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanej regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie, z wyłączeniem domów maklerskich, które nie prowadzą działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 2-4, 6-8 lub ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz na Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu została uzgodniona w trybie prac Zespołu Roboczego do spraw adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych, który został utworzony przy Radzie Rozwoju Rynku Finansowego jako robocza komórka do spraw wstępnego uzgodnienia propozycji rozwiązań prawnych implementujących postanowienia dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych oraz postanowienia dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe.

Projekt był przedmiotem uzgodnień, z udziałem organu właściwego w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym – Komisji Nadzoru Finansowego oraz instytucji reprezentujących środowisko rynku kapitałowego, tzn. m.in.: Narodowego Banku Polskiego, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Izby Domów Maklerskich, Związku Maklerów i Doradców, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO S.A., Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Towarowej Giełdy Energii S.A. i WGT S.A.

Zgłoszone przez podmioty uwagi zostały poddane szczegółowej analizie i wiele z nich zostało uwzględnionych w projekcie, a w stosunku do pozostałych osiągnięto porozumienie i ostatecznie zostały one uznane za wycofane.